

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

R

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum

23 januari 2026

Onze referentie

BZ2624174

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

28 januari 2026

Plandatum

30 januari 2026

Bijlage(n)

4

nota

Wetsvoorstel internationale sanctiemaatregelen -
indiening Tweede Kamer

Aanleiding

Het aanbieden van het wetsvoorstel internationale sanctiemaatregelen (de Wis I) aan de TK na advisering door de Raad van State (RvS).

Geadviseerd besluit

1. Uw akkoord met aanbieding van het nader rapport bij de Wis I aan de MR door ondertekening van bijgevoegd aanbiedingsformulier (**Bijlage 1**).
2. Uw beslissing over de ambtelijk geadviseerde aanpassing van de bepalingen over de onmiddellijke uitvoering van niet-bindende internationale sanctiemaatregelen t.o.v. de versie waarover de RvS adviseerde.

Kernpunten

- De eerste tranche van de Wis is na advisering door de Raad van State (RvS) gereed voor aanbieding aan de TK.
- Om de stukken 30 januari bij de MR te kunnen aanbieden, wordt u verzocht uiterlijk donderdag 29 januari in te stemmen met aanbieding.
- **Bijlage 2** is het nader rapport, waarmee ZMK verzocht wordt het voorstel aan te bieden bij de TK en gereageerd wordt op het RvS-advies.
- **Bijlage 3 en 4** zijn het wetsvoorstel met de bijbehorende memorie van toelichting.
- Ambtelijk advies is om de bepalingen over de uitvoering van niet-bindende internationale sanctiemaatregelen, zoals aanbevelingen van volkenrechtelijke organisaties en internationale afspraken, aan te passen ten opzichte van de versie waarover de RvS heeft geadviseerd en de mogelijkheid van onmiddellijke uitvoering via ministeriele regeling te herintroduceren. U kunt overwegen aan de bepaling toe te voegen dat alleen tot onmiddellijke uitvoering kan worden overgegaan in overeenstemming met het gevoel van de ministerraad. Hieronder treft u de aanpassingen op hoofdlijnen aan.
- Het wetsvoorstel en Nader rapport zijn hierop aangepast. De MvT zal voor aanbieding MR daarmee in lijn worden gebracht. U kunt er echter ook voor kiezen de aanpassing alleen aan te kondigen in het nader rapport, maar pas door te voeren na indiening bij de TK bij nota van wijziging, waarover advies zal worden gevraagd aan de RvS. Dit laatste heeft de voorkeur van DJZ, omdat deze bepaling een wijziging van het centrale hoofdstuk 2 betreft en de

procedure voor een ministeriële regeling met minder waarborgen is omgeven dan een amvb. Tegelijkertijd is pleitbaar dat het herintroduceren van een bestaande bevoegdheid geen ingrijpende wijziging is, waarover advies van de RvS gevraagd zou moeten worden.

Datum
21 januari 2026
Onze referentie
BZ2624174

Toelichting

Hoofdpijnen Wis I

- De Sanctiewet 1977 is de schakel tussen internationale sancties en nationale uitvoering. De wet is in het afgelopen decennium slechts beperkt gewijzigd. Dat terwijl de omvang en complexiteit van sancties sterk is toegenomen, en zich zal blijven ontwikkelen. Daarom moderniseert het kabinet het sanctiestelsel en stelt het een nieuwe Wet internationale sanctiemaatregelen voor.
- De Wis I bestaat uit verschillende onderdelen. Waaronder:
 - Meer mogelijkheden voor bestuursrechtelijke handhaving in aanvulling op het strafrecht;
 - Verbeterde grondslagen voor informatie-uitwisseling;
 - Een centraal meldpunt voor sanctiemeldingen;
 - De mogelijkheid om in bepaalde openbare registers aantekeningen te plaatsen bij een relatie met gesanctioneerde personen of organisaties;
 - De uitbreiding van het huidige bestuursrechtelijke toezicht naar juridische beroepsgroepen;
 - Een regeling voor het beheer en bewind van bepaalde (langdurig) bevroren tegoeden en economische middelen.
- Omwille van een goede samenloop met het EU AML-pakket (anti-witwasverordeningen) zal een aparte tweede tranche van de Wis voorzien in de modernisering van de bedrijfsvoeringsregels voor zogenoemde Sanctiewet-instellingen.

Advies RvS en nader rapport

- De RvS heeft op 3 december advies uitgebracht over de Wis I.
- De RvS onderschrijft het belang van de Wis in het licht van de grondwettelijke opdracht de internationale rechtsorde te bevorderen én de geopolitieke ontwikkelingen. De RvS heeft een aantal opmerkingen en adviseert daarmee rekening te houden alvorens het voorstel bij de TK in te dienen (dictum B). Dictum B is het op één na positiefste advies dat de Afdeling kan geven.
- In de tabel hieronder vindt u de belangrijkste opmerkingen van de RvS en de conceptreactie daarop in het nader rapport samengevat. De conceptreactie is i.s.m. EZ, FIN en JenV voorbereid en breed interdepartementaal op directeursniveau afgestemd.

Opmerking	Reactie
De RvS heeft twijfels bij de effectiviteit van de bevoegdheid voor minEZ om een bewindvoerder aan te kunnen wijzen bij een onderneming wanneer een sanctiemaatregel nadelige gevolgen voor de onderneming én de NL samenleving heeft. De RvS maakt deze opmerking mede in het licht van de vormgeving van de bevoegdheid, de	De bevoegdheid is behouden en op punten aangepast . Zo is de bewindvoerder op verzoek geschrapt en in de mogelijkheid voorzien dat de bewindvoerder in de plaats van het bestuur treedt. De verwachte effectiviteit van de bevoegdheid is nader toegelicht a.d.h.v. soortgelijke bevoegdheden in de wetgeving van andere EULS. Daaruit blijkt dat een

(internationale) handelspraktijk, het bestaan van concernverhoudingen en de 'mogelijkheid dat een aanwijzing internationale repercussies' heeft.	dergelijke bewindvoerder wel degelijk effectief kan zijn.
De RvS heeft met het oog op de snelheid die bij de implementatie van sancties nodig is, begrip voor de generieke grondslagen voor de verstrekking van persoonsgegevens , maar adviseert in het voorstel te regelen dat als daarvan gebruik wordt gemaakt, dit zo spoedig mogelijk bij formele wet te bekrachtigen	Aan deze opmerking is geen gevolg gegeven . De voorkeur geniet om dit op EU-niveau te regelen en NL is daar in het verleden ook al succesvol in geweest. Op het moment dat zowel het EU-spoor wordt bewandeld, als nationale wetgeving wordt voorbereid, ontstaat het risico op botsend recht.
Over de grondslag om bij lagere regelgeving bestuursorganen met handhavingsbevoegdheden aan te wijzen, adviseert de RvS te regelen zo'n aanwijzing zo spoedig mogelijk bij formele wet te bekrachtigen .	Hieraan is gevolg gegeven.
De RvS vraagt of het niet overnemen van de bepaling in de Sanctiewet 1977 die de verhouding met de Vreemdelingenwet 2000 regelt, gevolgen heeft voor de rechtsbescherming tegen de intrekking van een verblijfsvergunning als gevolg van sancties .	Hieraan is gevolg gegeven ; een soortgelijke bepaling is opgenomen in de Wis. De situatie blijft daardoor onveranderd t.o.v. de Sanctiewet 1977.

Datum

21 januari 2026

Onze referentie

BZ2624174

Niet-bindende sanctiemaatregelen

- Net zoals de Sanctiewet 1977 voorziet de Wis I in de mogelijkheid om bij amvb regels te stellen ter uitvoering van niet-bindende internationale sanctiemaatregelen. Deze zijn onderworpen aan een proces van parlementaire betrokkenheid.
- De Sanctiewet 1977 kent de mogelijkheid voor M om vooruitlopend op zo'n amvb regels te stellen overeenkomstig het in overweging zijnde besluit indien 'naar zijn oordeel een gewichtige reden een onmiddellijke voorziening eist'. Een dergelijke regeling heeft een maximale geldingsduur van 10 maanden. Amvb's ter uitvoering van niet-bindende sancties kunnen o.g.v. de Sanctiewet 1977 niet eerder in werking treden dan twee maanden na publicatie.
- In het wetsvoorstel dat aan de RvS is voorgelegd was de mogelijkheid van een onmiddellijke voorziening geschrapt. Om toch zo nodig snel te kunnen handelen was de tweemaandentermijn voor amvb's wel geschrapt.
- Sinds het voorstel aan de RvS is voorgelegd, is er sprake van voortschrijdend inzicht. Een amvb die direct inwerking kan treden wordt onvoldoende snel geacht om bijvoorbeeld kapitaalvlucht te voorkomen en houdt onvoldoende rekening met de gewijzigde internationale context, waarin mogelijk vaker zal worden teruggevallen op besluiten van 'coalitions of the willing' (CotW).
- Daarom wordt voorgesteld de Wis I aan te passen zodat de regels beter aansluiten op de gewijzigde internationale situatie. Bij het opstellen van de aanpassingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:
 - snel kunnen inspelen op maatschappelijke internationale ontwikkelingen;
 - regeldruk minimaliseren (voorkomen van steeds wijzigende regels op drie niveaus van regelgeving (ministeriële regeling, amvb én wet);

- de amvb blijft het voorkeursinstrument en de ministeriele regeling uitzondering.
- De volgende aanpassingen worden aangebracht in paragraaf 2.2:
 - de bekrachtigingswet, voor bekrachtiging van de amvb, wordt teruggebracht (er kunnen geen inhoudelijke wijzigingen meer bij wet worden aangebracht, zoals wel in de Wis I zat);
 - de Minister van BZ krijgt de bevoegdheid om - als een gewichtige reden een onmiddellijke voorziening vereist - een ministeriele regeling vast te stellen;
 - de ministeriële regeling blijft maximaal 8 maanden van kracht;¹ in die 8 maanden kan zo spoedig mogelijk een amvb tot stand worden gebracht (de regeling kan ook eerder door de Minister van BZ worden ingetrokken).
- De wijziging is direct doorgevoerd in het bijgevoegde wetsvoorstel ter voorlegging aan de TK. Het betreft het handhaven van een bevoegdheid die op grond van de Sanctiewet 1977 al bestaat en die gelet op de internationale politieke situatie niet kan worden gemist. U kunt overwegen aan de bepaling toe te voegen dat alleen tot onmiddellijke uitvoering kan worden overgegaan in overeenstemming met het gevoel van de ministerraad. Dit laatste, omdat de regels ook betrekking kunnen hebben op de beleidsterreinen van andere ministers.
- De RvS heeft over deze wijziging niet geadviseerd. Als vanuit de TK de wens ontstaat om de RvS hierover te horen, dan is het mogelijk om voorlichting aan de RvS te vragen.
- U kunt echter, conform advies DJZ, ook overwegen deze wijziging alleen aan te kondigen in het nader rapport en vervolgens bij nota van wijziging aan te brengen in het wetsvoorstel, zoals ingediend bij de Tweede Kamer (TK), en hierover het advies van de RvS te vragen.
- De Aanwijzingen voor de regelgeving schrijven voor dat de RvS om advies wordt gevraagd over ingrijpende nota's van wijziging. Of een wijziging als ingrijpend moet worden aangemerkt, zal van geval tot geval, mede in het licht van het doel van de advisering door de RvS, moeten worden beoordeeld. Pleitbaar is dat de herintroductie van de oude bepaling uit de huidige sanctiewet geen ingrijpende wijziging is. Anderzijds kan worden bepleit dat wijzigingen ingrijpend zijn, omdat ze wijzigingen in het kernhoofdstuk 2 aanbrengen. De reden waarom deze bevoegdheid in de Wis, zoals voorgelegd aan de RvS, was geschrapt, was omdat een amvb met meer procedurele waarborgen is omkleed (MR-behandeling en advisering RvS).

Datum

21 januari 2026

Onze referentie

BZ2624174

Politieke context

- Het regeerprogramma noemt aanneming van 'een nieuwe nationale sanctiewet' van 'groot belang'.
- Vanwege de demissionaire status van het kabinet moet de Wis nogmaals in de MR worden geagendeerd.
- De Wis zal worden behandeld door de VKC BZ. De VKC heeft drie rapporteurs aangewezen die zich in het onderwerp verdiept hebben en de VKC adviseren over de behandeling. Dat zijn de leden Dobbe (SP), Van der Burg (VVD) en Hanneke van der Werf (D66). ESB zal de rapporteurs op hun verzoek op korte termijn van een technische briefing voorzien.
- De parlementaire behandeling van een wetsvoorstel begint met de indiening van het voorstel bij de TK door ZMK. Met het nader rapport verzoekt u ZMK over te gaan tot indiening.

¹ Omdat de inwerkingtredingstermijn van 2 maanden voor de amvb is geschrapt.

- De Wis bevat geen grondslag voor het instellen van nationale sancties. De nadelen hiervan (m.n. ondermijning EU-eenheid, beperkte effectiviteit als klein land, en EU-rechtelijke kwetsbaarheid) wegen niet op tegen de vermeende voordelen. Dit is door uw ambtsvoorganger besloten o.b.v. een verkenning van ESB en DJZ (BZ2513559). Het blijft wel mogelijk om uitvoering te geven aan niet-bindende internationale sancties, bijvoorbeeld MoU's gesloten in een CotW (zoals hierboven uiteengezet).
- Vanuit de TK is vaker aangedrongen op een spoedige aanbieding van dit wetsvoorstel.

Datum

21 januari 2026

Onze referentie

BZ2624174